Truhlář nábytkář (kód: 33-001-H)

Autorizující orgán: Ministerstvo průmyslu a obchodu
Skupina oborů: Zpracování dřeva a výroba hudebních nástrojů (kód: 33)
Týká se povolání: Truhlář nábytkář; Truhlář
Kvalifikační úroveň NSK - EQF: 3

Odborná způsobilost

Název	Úroveň
Dodržování bezpečnosti práce, správné používání pracovních pomůcek v nábytkářství	3
Orientace v technických podkladech pro zhotovování truhlářských výrobků	3
Volba materiálů, technologických postupů, nástrojů, strojů a zařízení a organizace práce pro zhotovování truhlářských výrobků	3
Volba materiálů, technologických postupů, nástrojů, strojů a zařízení a organizace práce pro opravy a rekonstrukci nábytku	3
Rozměřování, výpočty a rozkreslování truhlářských prvků	3
Obrábění a spojování materiálů ze dřeva, plastu apod. (řezání, hoblování, tvarování, dlabání, vrtání, broušení, lepení, dýhování atd.)	3
Povrchová úprava výrobků mořením, voskováním, bělením, imitováním dřeva, nanášením tmelů, emailů, laků aj. strojně nebo ručně; hydrotermická úprava a ochrana dřeva	3
Montáž a demontáž nábytku	3
Oprava, úprava a rekonstrukce nábytku	3
Obsluha, základní údržba a nastavení dřevoobráběcích strojů a ručních nástrojů	3
Kontrola, balení a expedice truhlářských výrobků a materiálů	3
Nakládání s odpadem z výroby a montáže	3
Zaznamenávání technických údajů a výsledků práce	3

Platnost standardu

Standard je platný od: 30.01.2009 do: 19.08.2020

Kritéria a způsoby hodnocení

Dodržování bezpečnosti práce, správné používání pracovních pomůcek v nábytkářství

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Dodržovat aktuální právní předpisy týkající se BOZP, hygieny práce a protipožární ochrany	Písemně nebo slovně Praktické předvedení
b) Uplatňovat nároky týkající se BOZP, hygieny práce a protipožární ochrany	Písemně nebo slovně Praktické předvedení
c) Udržovat pořádek a čistotu na pracovišti	Písemně nebo slovně Praktické předvedení
d) Používat předepsané ochranné pracovní prostředky	Písemně nebo slovně Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Orientace v technických podkladech pro zhotovování truhlářských výrobků

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Pracovat s dodanou konstrukční a technologickou dokumentací v grafické i v elektronické formě (čtení, orientace ve značení materiálů, kótování apod.)	Slovně nad technickou dokumentací
b) Vypracovat konstrukční a technologickou dokumentaci na zhotovení jednoduchého výrobku ze dřeva	Praktické předvedení se slovním vysvětlením
c) Využívat jednoduché počítačové aplikace při zpracování dokumentů technické přípravy výroby	Praktické předvedení se slovním vysvětlením

Je třeba splnit všechna kritéria.

Volba materiálů, technologických postupů, nástrojů, strojů a zařízení a organizace práce pro zhotovování truhlářských výrobků

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Určit podle technické dokumentace postup práce, způsob provedení technologických operací	Písemně nebo slovně
b) Zvolit vhodné nástroje, nářadí, pomůcky a měřidla	Praktické předvedení se slovním vysvětlením
c) Zvolit vhodný materiál, jeho množství, a provést výběr polotovarů pro daný výrobek, určit jeho kvalitu	Praktické předvedení se slovním vysvětlením

Je třeba splnit všechna kritéria.

Volba materiálů, technologických postupů, nástrojů, strojů a zařízení a organizace práce pro opravy a rekonstrukci nábytku

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Určit postup práce, způsob provedení technologických operací pro opravy a rekonstrukce nábytku	Písemně nebo slovně
b) Zvolit vhodné nástroje, nářadí, pomůcky a měřidla	Praktické předvedení se slovním vysvětlením
c) Zvolit vhodný materiál a jeho množství na opravu výrobku , provést výběr polotovarů a součástek a určit jejich použití	Praktické předvedení se slovním vysvětlením

Je třeba splnit všechna kritéria.

Rozměřování, výpočty a rozkreslování truhlářských prvků

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Rozměřit podle technické dokumentace truhlářské prvky	Praktické předvedení se slovním vysvětlením
b) Provádět související výpočty	Písemně, praktické předvedení
c) Rozkreslit jednotlivé konstrukční prvky, konstrukční spoje, osazení výplní dřevěných rámů apod.	Praktické předvedení se slovním vysvětlením

Je třeba splnit všechna kritéria.

Obrábění a spojování materiálů ze dřeva, plastu apod. (řezání, hoblování, tvarování, dlabání, vrtání, broušení, lepení, dýhování atd.)

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Zvolit a používat vhodné nástroje, nářadí a pomůcky pro ruční obrábění dřevěných a plastových materiálů	Praktické předvedení se slovním vysvětlením
b) Zvolit a používat vhodné pracovní postupy ručního řezání, hoblování, tvarování, dlabání, vrtání a broušení dřevěných a plastových materiálů	Praktické předvedení se slovním vysvětlením
c) Provést ruční obrábění dřeva, materiálů na bázi dřeva a plastových materiálů, kvalitní řemeslné provedení spojů a bezchybné estetické zhotovení výrobků	Praktické předvedení se slovním vysvětlením

Je třeba splnit všechna kritéria.

Povrchová úprava výrobků mořením, voskováním, bělením, imitováním dřeva, nanášením tmelů, emailů, laků aj. strojně nebo ručně; hydrotermická úprava a ochrana dřeva

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Připravit povrch materiálů pro povrchovou úpravu	Praktické předvedení se slovním vysvětlením
b) Zvolit a používat vhodné druhy materiálů pro povrchovou úpravu	Praktické předvedení se slovním vysvětlením
c) Zvolit, používat a dodržovat technologické postupy dokončování povrchů výrobků	Praktické předvedení se slovním vysvětlením
d) Dokončovat povrchy výrobků	Praktické předvedení se slovním vysvětlením
e) Objasnit ošetřování a údržbu nábytku	Slovní vysvětlení
f) Uvede význam hydrotermické ochrany a úpravy dřeva	Slovní vysvětlení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Montáž a demontáž nábytku

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Zvolit vhodný technologický postup předmontáže a montáže nábytku	Slovní vysvětlení
b) Provádět předmontáž kování, podsestav a montáž nábytku	Praktické předvedení se slovním vysvětlením
c) Zasklívat a osazovat výplně dřevěných rámů	Praktické předvedení se slovním vysvětlením
d) Kompletovat a dokončovat výrobky menších rozměrů	Praktické předvedení se slovním vysvětlením
e) Doladit seřízení, kování, závěsy, zámky apod.	Praktické předvedení se slovním vysvětlením

Je třeba splnit kritérium a); u kritérií b) – e) slovně vyjádřit a jedno z těchto kritérií prakticky provést.

Oprava, úprava a rekonstrukce nábytku

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Zvolit vhodný technologický postup pro opravu, případně úpravu a rekonstrukci daného výrobku	Slovní vysvětlení
b) Renovovat nábytek	Praktické předvedení se slovním vysvětlením

Je třeba splnit obě kritéria.

Obsluha, základní údržba a nastavení dřevoobráběcích strojů a ručních nástrojů

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat způsoby strojního opracování dřeva	Slovní vysvětlení
b) Obsluhovat základní dřevoobráběcí stroje a zařízení podle technologických a bezpečnostních předpisů a norem	Praktické předvedení
c) Popsat nastavení, základní údržbu strojů a zařízení a její význam	Slovní vysvětlení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Kontrola, balení a expedice truhlářských výrobků a materiálů

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat způsoby a zásady provádění kontroly v celém procesu výroby a skladování	Slovní vysvětlení
b) Popsat zásady označování výrobků dle platných právních předpisů	Slovní vysvětlení
c) Popsat způsoby balení výrobků dle charakteru a množství výrobků a způsobu expedice a dopravy	Slovní vysvětlení
d) Popsat zásady manipulace a skladování v celém procesu výroby	Slovní vysvětlení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Nakládání s odpadem z výroby a montáže

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Objasnit vznik a druhy odpadů z truhlářské výroby	Slovní vysvětlení
b) Vysvětlit způsoby třídění, skladování, zpracování, recyklace a likvidace odpadu	Slovní vysvětlení

Je třeba splnit obě kritéria.

Zaznamenávání technických údajů a výsledků práce

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vysvětlit zaznamenávání průběhu technologického procesu a systémy a standardy řízení jakosti a kvality	Slovně vysvětlení
b) Vysvětlit zaznamenávání údajů o poruchách, opravách a běžné údržbě strojů a zařízení v truhlářské výrobě	Slovně vysvětlení

Je třeba splnit obě kritéria.

Organizační a metodické pokyny

Pokyny k realizaci zkoušky

Autorizovaná osoba stanoví, které doklady musí uchazeč předložit, aby zkouška proběhla v souladu s platnými právními předpisy. Dále stanoví, které pomůcky uchazeč při zkoušce nesmí používat.
Před zahájením vlastního ověřování musí být uchazeč seznámen s pracovištěm a s požadavky bezpečnosti práce a ochrany zdraví při práci (BOZP) a požární ochrany (PO).
Ověřování by mělo být pokud možno spojeno v navazující činnosti vedoucí ke zhotovení jednoho případně dvou výrobků s využitím běžně používaných technologických postupů, s tím, že ověřování některými kritérii by probíhalo i mimo tento propojený rámec činností.
Při zadávání se doporučují např. tyto činnosti:
Práce s dodanou konstrukční a technologickou dokumentací
Volba postupu práce, způsobu zpracování, nástrojů a materiálů pro zhotovení požadovaného nábytkářského výrobku
Ruční obrábění dřevěných a plastových materiálů řezáním, hoblováním, tvarováním, dlabáním, vrtáním a broušením ručními nástroji
Povrchová úprava nábytkářských výrobků
Montáž nábytku
Obsluha, seřizování a běžná údržba dřevoobráběcích strojů a nástrojů
Při ověřování splnění kritérií založených na formě praktického předvedení je třeba přihlížet především k bezpečnému provádění všech úkonů, ke kvalitě zhotoveného výrobku i k časovému hledisku zvládání operací.

Výsledné hodnocení

Zkoušení uchazeče provádí jeden zkoušející. Zkoušející hodnotí uchazeče zvlášť pro každou způsobilost a výsledek zapisuje do klasifikačního zápisu o zkoušce. Výsledné hodnocení pro danou způsobilost musí znít „vyhověl“ nebo „nevyhověl“ v závislosti na stanovení závaznosti, resp. nezávaznosti jednotlivých kritérií u každé způsobilosti. Návrh na výsledné hodnocení zkoušky zní buď „vyhověl“, pokud uchazeč vyhověl pro všechny způsobilosti, nebo „nevyhověl“, pokud uchazeč pro některou způsobilost nevyhověl.

Počet zkoušejících

Zkouška probíhá před jednou autorizovanou osobou nebo před jedním autorizovaným zástupcem právnické osoby.

Požadavky na odbornou způsobilost autorizované osoby, resp. autorizovaného zástupce autorizované osoby

Autorizovaná osoba musí splňovat jednu z následujících variant požadavků:
Střední vzdělání s výučním listem v oboru truhlář + alespoň 5 let praxe ve funkci mistra (vedoucího) dílny, provozu nebo úseku zahrnující pracoviště s činnostmi v oblasti nábytkářské výroby, z toho minimálně jeden rok v období posledních dvou let před podáním žádosti o autorizaci.
Alespoň 5 let praxe ve funkci učitele odborných předmětů nebo praxe v oblasti nábytkářské výroby, z toho minimálně jeden rok v období posledních dvou let před podáním žádosti o autorizaci.
Vysokoškolské vzdělání se zaměřením na oblast zpracování dřeva + alespoň 5 let praxe jako osoba odpovědná za činnosti v oblasti nábytkářské výroby nebo ve funkci učitele odborných předmětů nebo odborného výcviku nebo učitele praktického vyučování, z toho minimálně jeden rok v období posledních dvou let před podáním žádosti o autorizaci

Další požadavky:
- Autorizovaná osoba, která nemá odbornou kvalifikaci podle příslušných ustanovení zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, nebo nemá odbornou kvalifikaci podle zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, nebo praxi v oblasti vzdělávání dospělých (včetně praxe z oblasti zkoušení), nebo nemá osvědčení o profesní kvalifikaci 75-001-T Lektor dalšího vzdělávání, musí být absolventem přípravy zaměřené zejména na praktickou aplikaci hlavy III a IV zákona č. 179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání a o změně některých zákonů (zákon o uznávání výsledků dalšího vzdělávání) a přípravu zaměřenou na vzdělávání a hodnocení dospělých s důrazem na psychologické aspekty zkoušení dospělých v rozsahu minimálně 12 hodin.
- Autorizovaná osoba musí mít základní dovednosti práce s počítačem a s internetem (stačí doložit čestné prohlášení).
- Autorizovaná osoba musí být schopna organizačně zajistit zkušební proces včetně vyhodnocení na PC, tisku jednotného osvědčení a zasílání s vyhodnocením elektronickou poštou (stačí doložit čestné prohlášení).

Žadatel o udělení autorizace prokazuje splnění požadavků na odbornou způsobilost předložením dokladu nebo souboru dokladů o získání odborné způsobilosti autorizujícímu orgánu nebo jiným postupem stanoveným autorizujícím orgánem.

Nezbytné materiální a technické předpoklady pro provedení zkoušky

Pro zajištění zkoušky podle tohoto hodnotícího standardu je třeba mít k dispozici truhlářskou dílnu vybavenou na patřičné úrovni, tzn. minimálně následující materiálně technické vybavení:
Prostory a přísun potřebné energie odpovídající bezpečnostním a hygienickým předpisům
Materiály a polotovary pro zhotovování nábytkářských výrobků
Technologické postupy
Technologické vybavení pro výrobu nábytku a bytového zařízení
Příjemky, výdejky zboží a surovin
Odpovídající technické vybavení nutné k zajištění bezpečnosti a hygieny práce a protipožární ochrany

K žádosti o autorizaci žadatel přiloží seznam svého materiálně technického vybavení pro účely zkoušky. Pokud žadatel bude při zkouškách využívat materiálně technické vybavení jiné organizace, přiloží k žádosti o autorizaci smlouvu o jeho využívání nebo pronájmu, která bude uzavřená nejméně na dobu pěti let.

Doba přípravy na zkoušku

Celková doba přípravy na zkoušku (včetně případných časů, kdy se uchazeč připravuje během zkoušky) je 20 až 30 minut. Do doby přípravy na zkoušku se nezapočítává doba na seznámení uchazeče s pracovištěm a s požadavky BOZP a PO.

Doba pro vykonání zkoušky

Celková doba trvání vlastní zkoušky (bez času na přestávky a na přípravu) je 5 až 8 hodin (hodinou se rozumí 60 minut). Zkouška může být podle zadaných výrobků rozložena do více dnů.

Autoři standardu

Autoři hodnoticího standardu

Hodnotící standard byl zpracován ve spolupráci se Sektorovou radou nábytkářů a zástupci následujících institucí:
Asociace českých nábytkářů
Cech čalouníků a dekoratérů
Národní ústav odborného vzdělávání
Svaz zaměstnanců dřevozpracujícího průmyslu